

Covid-19 vaccination inom Region Östergötland från och med 1/3-24

Inledning

COVID-19 orsakas av en infektion med ett coronavirus benämnt SARS-CoV-2. Virusets orsakar hos de flesta en akut luftvägssjukdom som läker på 1-2 veckor men vissa kan bli mycket allvarligt sjuka. Det finns också personer som får långdragna symtom av Covid-19. Sedan december 2020 finns vaccin tillgängligt.

Vaccin

För närvarande finns vaccin mot Covid-19 i Sverige med två olika verkningsorganismer.

mRNA vaccin Comirnaty

Vaccination sker från hösten 2023 med uppdaterat vaccin Comirnaty Omicron XBB 1.5. Detta vaccin kan användas för såväl grundvaccination som påfyllnadsdoser.

Dosen är Comirnaty Omicron XBB 1.5 0,3 ml intramuskulärt.

Proteinbaserat vaccin Nuvaxovid

Uppdaterat vaccin Nuvaxovid XBB.1.5 är nu tillgängligt. [Medicinska riktlinjer finns här](#).

Dosen är Nuvaxovid XBB.1.5 är 0,5 ml intramuskulärt.

Indikation för Covid-19 vaccin

I Sverige erbjuds för närvarande vaccination till personer från 18 års ålder med Comirnaty. För de över 31 år som så önskar kan Nuvaxovid vara ett alternativ. För de under 18 år kan vaccination ske efter individuell bedömning av barnläkare.

Kontraindikation för Covid-19 vaccin

Överkänslighet mot något av innehållet i vaccinet. (För ytterligare information se FASS).

Skydd efter vaccination

Skyddseffekten hos samtliga godkända vacciner mot covid-19 är god. Alla vacciner skyddar effektivt mot svår sjukdom och död i covid-19. Påfyllnadsdoser rekommenderas till vissa med riskfaktorer för svår sjukdom. Mängden antikroppar minskar över tid och för att få ett bibehållt gott skydd mot Covid-19 bör vaccin tas. Uppdatering av vaccinet sker succesivt för att skydda mot de för tillfället cirkulerande stammarna av Sars-Cov-2.

Som vid alla vaccinationer kan inte ett fullständigt skydd garanteras. Därmed är det viktigt att den vaccinerade följer aktuella råd för att minska risken att bli smittad eller att smitta andra.

För personer med kraftigt nedsatt immunförsvar orsakat av sjukdom eller behandling kan immunsvaret på vaccination mot covid-19 vara lågt. Behandlande läkare bedömer behov av påfyllnadsdoser och intervall mellan dessa.

Grundvaccination

Sedan augusti 2023 bedöms en dos vaccin mot covid-19 vara tillräcklig som grundvaccination.

För vissa personer med kraftigt nedsatt immunförsvar rekommenderas fortfarande flera doser som grundvaccination i enlighet med bedömning av patientansvarig läkare. Schemat för dessa är då vanligen minst 4 veckor mellan dos 1 och 2 och därefter minst 4 veckor till dos 3.

Påfyllnadsdoser

Skyddet avtar succesivt ju längre tiden går och därför rekommenderas påfyllnadsdoser till personer med ökad risk för allvarlig sjukdom.

Rekommendationer från FoHM som gäller från och med 1 mars 2024.

För personer 80 år och äldre samt personer boende på SÄBO för äldre.

Rekommenderas: En dos under våren 2024.

Det måste gå minst 3 månader mellan höst- och vårdos.

En person som vaccinerade sig i höstas med uppdaterat vaccin och dessutom haft bekräftad Covid-19 efter 1 oktober bedöms ha ett gott skydd under våren och sommaren 2024. Nästa dos kan tas till hösten.

För personer 65-79 år med personlig omvårdnad (kommunalt biståndsbeslut) tex. hemtjänst eller hemsjukvård samt korttidsboende

Rekommenderas: En dos under våren 2024.

Det måste gå minst 3 månader mellan höst- och vårdos.

En person som vaccinerade sig i höstas med uppdaterat vaccin och dessutom haft bekräftad Covid-19 efter 1 oktober bedöms ha ett gott skydd under våren och sommaren 2024. Nästa dos kan tas till hösten.

För personer med nedsatt immunförsvar, 18 år och äldre.

En del personer med allvarlig immunbrist behöver tätare vaccindoser. Behandlande läkare bedömer behovet och ordinerar vaccination.

Riskgrupper

Personer som inte omfattas av rekommendationerna men har tillstånd som medför ökad risk för allvarlig Covid-19 tex. graviditet eller underliggande sjukdom kommer att omfattas av rekommendationen för vaccination under höst/vintern 2024.

Personer som inte omfattas av rekommendationen men ändå önskar ta en dos covidvaccin

Dessa personer kan få en dos under våren om de så önskar. Läkardordination krävs och denna görs i samband med vaccinationen. En avgift för vaccinationen debiteras patienten efter 240401.

Samtidig administrering av andra vaccin

Tabell för samvaccination återfinns i dokumentet [59867 – Samvaccinering till vuxna](#).

Biverkningar/immunreaktion

Vanligtvis milda – rodnad, ömhet och svullnad på injektionsstället. Feber 1-2 dagar efter vaccinationen. Huvudvärk och frysningar. I övrigt var god se FASS. I studier har man sett en minskad frekvens av biverkningar efter dos 3 jämfört med tidigare doser.

Allergiska reaktioner var mycket sällsynta i studier och har rapporterats i enstaka fall efter godkännande i andra länder. Personer som vaccineras skall övervakas minst 15 minuter efter vaccinationen som en säkerhetsåtgärd. För personer med tidigare svåra allergiska reaktioner finns särskilda riktlinjer [564445 -Covid-19 vaccination till allergiker från 12 års ålder, rekommendationer](#).

Från och med 221102 skall Nuvaxovid ej ges till personer under 31 år. Detta på grund av rapporter om biverkningar i form av myokardit/perimyokardit i enstaka fall i denna åldersgrupp. Till dessa åldersgrupper (personer yngre än 31 år) rekommenderas i stället vaccinet Comirnaty.

Rapportering av biverkningar

Enligt LVFS 2012:14, 19§ ska den som bedriver verksamhet inom hälso- och sjukvården snarast rapportera samtliga misstänkta biverkningar av läkemedel till läkemedelsverket.

En biverkning definieras i europeisk lagstiftning som en ”skadlig och oavsedd reaktion på ett läkemedel”. Det är särskilt viktigt att rapportera allvarliga och/eller okända misstänkta biverkningar eller desom tycks öka i frekvens.

Även patienter kan rapportera biverkningar, men är till skillnad från hälso-och sjukvårdspersonal inte skyldig att göra detta. Länk till blankett för biverkningsrapportering finns i Cosmic.

Vaccination vid särskilda tillstånd och sjukdomar

- **Akut infektion med feber:** Vaccination bör skjutas upp.
- **Blödningssjukdom eller läkemedel som påverkar koagulation eller trombocyter:** Läkemedlet skall ges intramuskulärt. Se särskilt riktlinje; [56444 - Covid-19 vaccination hos patienter med blodförtunnande behandling](#).
- **Graviditet**
Gravida kommer att rekommenderas en dos under hösten. Det kan finnas patienter som bör vaccineras på medicinsk indikation tex. beräknad förlossning under tidig höst. De ska i sådant fall remitteras till Vaccinationskliniken. Övriga som önskar covidvaccination under våren kommer att få betala en avgift.

Den som är gravid kan vaccinera sig mot Covid-19 under hela graviditeten. FoHM rekommenderar dock att vaccinationen görs efter graviditetsvecka 12. Det är praxis i Sverige att inte vaccinera gravida under den tidiga graviditeten, även om vaccinerarna inte medför några faktiska risker för gravida. Behovet av skydd mot Covid-19 bedöms som störst i den senare delen av graviditeten samt under höst/vinter månaderna.

- **Amning:** Uppgifter saknas om vaccin går över i bröstmjolk. Det finns inga kända risker associerade med vaccination med avdödade vaccin till ammande kvinnor. Ammande kvinnor kan vaccineras med Covid-19 vaccin och behöver inte göra uppehåll med amningen.
- Personer med långvariga symtom efter Covid-19 infektion s.k. **långtidscovid:** Kunskapen om fördelar och nackdelar kring vaccination mot Covid-19 hos personer med långtidssymtom efter genomgången sjukdom är i nuläget otillräcklig men talar för att vaccination kan vara en fördel. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att göra en individuell bedömning i varje enskilt fall i diskussion med ansvarig läkare.
- Personer med tidigare **svåra allergiska reaktioner:** Se separat riktlinje; [56445 – Covid-19 vaccination till allergiker från 12 års ålder, rekommendationer](#)

Barn

- Från och med 221101 upphör rekommendationen om vaccination mot Covid-19 för barn under 18 år som ej tillhör någon riskgrupp.
- Barn i åldern 6 månader och äldre kan vaccineras efter beslut och ordination i MittVaccin av patientansvarig läkare på barnkliniken om de tillhör en riskgrupp definierade av Svenska Barnläkarföreningen.
- De riktlinjer angående indikationer, kontraindikationer och medicinska rutiner kring vaccinering som finns för vuxna gäller även för barn.
- För barn under 12 månader ges vaccinet intramuskulärt i låret.
- Barn som inte omfattas av barnläkarföreningens rekommendationer för vaccination kan på föräldrarnas inrådan bli vaccinerade mot Covid-19 efter kontakt med Vaccinationskliniken. Läkardordination krävs och avgift kommer att tas ut för vaccinationen efter 240401.

Barn 12 år och äldre skall vaccineras med Comirnaty Omicron XBB.1.5 30 mikrogram/dos (0,3 ml intramuskulärt). En dos ges som grundvaccination.

Barn 5-11 år skall vaccineras med särskild barnformulering av Comirnaty Omicron XBB.1.5 10 mikrogram/dos (0,2 ml intramuskulärt). En dos ges som grundvaccination.

Barn 6 mån – 4 år skall vaccineras med särskild barnformulering av Comirnaty Omicron XBB.1.5 3 mikrogram/dos (0,2 ml intramuskulärt). Ges i 3 doser som grundvaccination med minst 3 veckors intervall mellan dos 1 och 2 och därefter minst 2 månader mellan dos 2 och dos 3.

Om barnet påbörjar vaccination med Comirnaty Omicron XBB 1.5 3 mikrogram/dos skall grundvaccination slutföras med samma dos även om barnet hinner fylla 5 år.

Barn med allvarlig immunsuppression kan behöva fler doser som grundvaccination även om de är äldre än 4 år efter bedömning av patientansvarig barnläkare.